

(איכה ג לח) מפי עליון לא תצא הרעות והטוב. ואם קדם דאתין לעלמא, אתגזר עליהו למהוי צדיקים או רשעים או בינוניים, לא הוה עתיד למהוי לון אגרא ועונשא, ולא הוה ליה לנביא למימר לון (מפי עליון לא תצא הרעות והטוב, ולא הוה לון למארי) מתניתין למימר, הפל בידי שמים חוץ מיראת שמים.

(ועתה ישראל וגו' בי אם ליראה), ובפסוק אחר כתוב (איוב א) מפי עליון לא תצא הרעות והטוב. ואם קדם שבאו לעולם נגזר עליהם להיות צדיקים או רשעים או בינוניים, לא היה עתיד להיות להם שכר ועונש, ולא היה לנביא לומר להם (מפי עליון לא תצא הרעות והטוב, ולא היה להם לבצלי) משניות לומר הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים.

אמר רבי שמעון שאלתא דא עמיקא, ואפליגו בה קדמאי, וסגי אין פשלו בה. בגין דלא מטו לעומקא דרזא. על נביא אתמר האי קרא, (ירמיה א ה) בטרם אצרך בבטן ידעתיה. ורזא דא הפל צפוי, והרשות נתונה, הא מלין אלין סתימין, ולא אתגלין אלא במאי דאוקמוה רבנן, מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה. מחשבה רעה אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה.

אמר רבי שמעון, השאלה הזו עמקה, ונחלקו בה הקדמונים, ורבים פשלו בה, משום שלא הגיעו לעמק הסוד. על הנביא נאמר הפסוק הזה (ירמיה א) בטרם אצרך בבטן ידעתיה. וזה סוד הפל צפוי והרשות נתונה. הרי הדברים הללו סתומים, ולא מתגלים אלא במה שבארו רבותינו, מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה, מחשבה רעה אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה.

מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה, או ליפנא מהכא דקדם דאתיא לעולם, צלי בגינה ושוי מחשבתה ביה בשעתא דזווגא, ובגין דא כתיב בטרם אצרך וכו' ובטרם וגו'. חד על דצלי בגינה קדם דאתא לעלמא. בגין דשוי מחשבתה ביה קדם יצירתה בבטן בשעתא דזווגא. ובגין דא בטרם אצרך בבטן ידעתיה ובטרם תצא מרחם וגו'. ובגין דאקדימת ליה בצלותא ובמחשבתה קדם יצירתיה וקדם דנפק מרחם אמה איהו מנבא עתידות קדם דיתון לעלמא.

מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה - למדנו מכאן, שקדם שבא לעולם הוא מתפלל בשבילו, ושם בו מחשבתו בשעת הזווג, ומשום כך כתוב בטרם אצרך בבטן ידעתיה וכו' ובטרם וגו'. אחד על שהתפלל בשבילו קדם שבא לעולם, משום ששם בו מחשבתו קדם יצירתו בבטן בשעת הזווג, ומשום זה בטרם אצרך בבטן ידעתיה ובטרם תצא מרחם וגו'. ומשום שהקדימה אותו בתפלה ובמחשבתו קדם יצירתו וקדם שיצא מרחם אמו, הוא מנבא עתידות קדם שיבאו לעולם.

כל שפן קודשא בריך הוא דיבע פל דרין קדם דיתון לעלמא. דקדם דיתתי פל בר נש לעלמא, קדם יצירתיה מלאך ממנה על ההיא טפה, וקודשא בריך הוא גזיר עליה אם יהיה נביא או חכם או בעל מקרא ומשנה, או מארי הטפה ההיא, והקדוש ברוך הוא גזר עליו אם יהיה נביא

כל שפן הקדוש ברוך הוא שידע פל הדורות קדם שיבאו לעולם. שקדם שיבא פל בן אדם לעולם, קדם יצירתו מלאך הממנה על או חכם או בעל מקרא ומשנה או